

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Kossuth és a képviselőház.

— Fővárosi levél. —

Budapest, márczius 22.

Az áskálódó intrikusok, az eszközökben éppen nem válogatós ultramontánok, holnap nagy csalódásra fognak ébredni. A nemzet méltó kegyelettel fog megemlékezni Kossuth Lajos nagyságáról a törvényhozás termeiben is és ha a magaslatos pillanatot meg is fogják az utcza közbevonásával zavarni, azért magának a törvényhozásnak egyedül helyes, egyedül lehető határozatát semmitéle áskálódás, semmiféle fruktifikálási igyekezet megdönteni nem fogja.

Ep az fogja mutatni leginkább Kossuth Lajos nagyságát, hogy eltöri mellette a lelketlen kis emberek minden igyekezete és kegyeletértő fufangja, mikor arról lesz szó, hogy a nemzet elismerése kifejezést nyerjen nagy fontosságu, történelmi nevezetességű határozatokban.

Az országot ért nagy veszteség, melyet elvégre minden ember kénytelen volt várni Kossuth Lajos magas koránál fogva, oly egybehangzó és egybeolvadó érzést keltett Magyarország minden helyesen gondolkozó és érző egyénében, hogy ma már mindenki azon gondolkodik: mikép lehet az egybefüző szálakat megtalálni és megtartani s kikerülni minden villongást, visszavonást és elkeserítést.

A fővárosi törvényhatósági bizottsága valóban példás magasztossággal találta meg annak módját, hogy a szabadság és jogegyenlőség magyar vezérfiát, még akkor is, midőn idegen földről kell hazahozni, a legméltóbban és a legünnepélyesebben adhassa át az örök nyugalomnak s egyuttal megkíméljék az állami élet főbb tényezőit attól, hogy még csak szóvá is kelljen tenniük ezt a kérdést, mely okvetlenül különböző nézeteket támaszthatna s akárminő megoldással, mégis csak némi keserűséget hagyhatott volna hátra.

És tényleg képzelhető-e nagyobb szerű gyászünnepély, mint aminőnek tanuja lesz a legrövidebb idő mulva az egész ország, mondanti az egész ország, mert kétségtelen, hogy ide fog zárandokolni Magyarország minden vidékéről a nagy sokaság, hogy jelen lehessen Kossuth Lajos temetésén.

Ha őszinték vagyunk, tagadhatjuk-e azt, hogy még néhány évvel ezelőtt senki sem hitte, vagy csak remélhette is azt a lehetőséget, hogy Kossuth Lajos elhunyt után azonnal, minden akadály nélkül, tehát a korona hozzájárulásával haza fog

hozatni, sőt a főváros területén szeretett halottjaival együtt oly díszes helyen és nagy sirjelzéssel, mint pl. Deák Ferencz, fog eltemettetni. Ki hitte volna, hogy az országgyűlés mindkét háza ünnepélyes ülésében részvétének és hazafias fájdalomának jegyzőkönyvileg fog kifejezést adni, magát a temetésnél küldöttségileg képviseltetni, a ház nevében koszorút a ravatalra tétetni és hogy ő Kossuth a miniszterek jelenlétében egy, amint látjuk fogjuk, valóban páratlan, csakis Deák Ferencz temetéséhez hasonló gyászszertartással fog az örök nyugalomra kísértetni. Nem lélekemelő és megnyugtató tények mindezek?

A temetési költségeknek kérdése kétségtelenül el van intézve, oly módon, hogy büszke lehet rá az ország is, a főváros is az egész világ előtt. Ezt már csak nem lehet utólag visszautasítani, a mint nem is jut eszébe a családnak visszautasítani, a melynek első sorban van hozzászólása. Marad tehát kizárólag az a kérdés, hogy lehet-e Kossuth Lajosnak akár emlékét, akár tagadhatatlan nagy érdemeit törvénybe iktatni?

Azt hisszük, hogy hazáját hön szerető politikus ezt semmikép sem tudná a koronának javaslatba hozni. Hisz ott van Olaszországban is *Mazzini* példája. *Mazzini* sokkal csekélyebb ellentétbe jutott a koronával, mint Kossuth Lajos, sőt szorosán véve az uralkodó dynasztia érdekében összeesküvéseket forralt, csakhogy Olaszország egyesítették, habár nem a dynastia lobogott szeme előtt s mégis *Mazzini* halála után a törvényhozás nem ment bele abba, hogy *Viktor Emánuel* királyt abba a kényelmetlen helyzetbe hozza, hogy *Mazzini* érdemeit hirdető törvényt szentesítsen. Mégis tíz évvel később, mikor fia uralkodott, törvényt hoztak, de szobrot közköltésen akkor sem, hanem gyűjtés után, mely gyűjtéshez azonban az olasz király is hozzájárult nagy összeggel.

S mit látunk ezuttal? Nemcsak, hogy a főváros költségén temettetik el Kossuth Lajos, hanem azonnal alakul egy nagy országos bizottság, mely gyűjtést rendez *Kossuth* Lajosnak a fővárosban emelendő szobrára, mely gyűjtéshez hasonló alig volt az egész világon, mert aránylag rövid idő alatt együtt lesz egy millió forint az ország lakosainak filléreiből, ami tényleg sokkal nagyobb kitüntetés és kegyeletnyilvánítás, minthogy ha az adóösszegekből emelnek ércszobrot.

KOSSUTH LAJOS.

Arad, márczius 23.

A képviselőház meghozta határozatát: nagy izgalomban névszerinti szavazással döntött *Bánffy Dezső* br. képviselőházi elnök indítványa mellett, a mit a *Kossuth* temetése körüli intézkedésekben javaslatba hozott.

Justhot és *Apponyit* egyaránt leszavazták.

A ház körül sajnálatos demonstrációk mentek végbe. Az utca megmozdult, s az országos gyász néma esődjébe „abczug!” kiáltás, s bevert ablaktáblák osörrenése vegyült. Nem kérjük: méltó volt-e a nagy halott iránt tartozó kegyelethez a tegnapi botrány? nem kérjük, hogy ki a hibás? ki a felelős? — most csak egyszerűen regisztráljuk az esetet, úgy a hogy az megtörtént.

Az „Aradi Közlöny” rendkívüli kiadása.

— A képviselőház üléséről. —

Rég emlékezünk hasonló érdeklődésre ahhoz, mit Arad város közönsége nyilvánított a képviselőház tegnapi rendkívüli ülése iránt. Szerkesztőségünk telefonja egész délután csilingelt; minduntalan jelentkeztek a kérdezősködők: mi hir Pesten, mi történt az országházban?

A közönség lázas érdeklődését csakhamar kielégítettük. A délutáni órákban megjelent az „Aradi Közlöny” rendkívüli kiadása, budapesti tudósítónk kimerítő sürgönyeivel úgy a képviselőházban, mint a házon kívül történt izgalmas dolgokról.

Mohón olvasta a közönség az „Aradi Közlöny” telegrammjait. A hirlap elárúsítók kirakata előtt még az esti órákban is nagy tömeg hullámozott, amely feszült érdeklődéssel s kíváncsisággal betűzte a sürgönyöket.

Tegnapi rendkívüli kiadásunk tartalma ez volt:

Budapest forrongásban.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) A főváros óriási érdeklődéssel várta a képviselőház mai ülésének lefolyását, mely a *Kossuth* temetése körüli intézkedéseket volt meghozandó.

A ház körül már a kora reggeli órákban nagy mérvű izgalom uralkodott, 9 órakor roppant tömeg verődött össze. A rendőrség meglehetősen durván viselkedett a tömeggel, ami végtelen elkeserűséget okozott.

Az utcákon lovasrendőrök igyekeztek megtisztítani a zavargó néptől. A környéken viharos „abczug” kiáltások zúgtak. A tömeg és a rendőrség közt heves

dulakodások fejlődtek ki. Sokakat letartóztattak.

Letartóztatták többek közt Singert, a „Politisches Volksblatt“ munkatársát és Mandovsky Richard volt aradi hírlapíró, a „Magyarország“ munkatársát.

A házbá érkező képviselőket meglökdösték. Roppant izgalom uralkodik mindenütt.

Hieronymi belügyminiszter magais erősen kifakadt a rendőrség ellen, kiket Andrassy Gyula államtitkár vett védelmébe.

A képviselőház folyosóin lázas izgatottság és nyugtalanság uralkodott. A kapu körül állandó volt a dulakodás, minnek következtében a képviselőház kapuját bezárták.

Az újságírók tömegesen keresték fel Hieronymi minisztert s nevökben Kaas Ivor br. kért elégtételt, valamint az elfogottak szabadon bocsátását.

A miniszterszigoru vizsgálatot és teljes igazságot ígért.

Mint előreláttuk és megirtuk, bekövetkezett, a tüntetés a csöcselék zavargásává fajult el és a katonaság beavatkozása vált szükségessé.

Az újabban ismétlődött zavargásokról a következő sürgönyöket kapjuk:

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
Az este a tüntetések megújultak. A nemzeti és opera előtt ezekre menő tömeg, jobbára söpredék lepte el az utcákat nagy zsvajjal és a rendőrség abczugolásával. Végre kivonult a katonaság, két század lovasság és több század gyalogság. Ekkorra a tömeg kövekkel dobált a lovasutakra, hol védtelen nők sebesültek meg. A lovasság riadó mellett végig söpörte a kerepesi utat, utjában kardlapozva és leütve a demonstrálókat. A huszárság rohama megújult, a tömeg szétszaladt és újra összeverődik. Este tél nyolczkor már a Hatvani-utcán szétugrasztják. Hasonló jelenetek történtek az opera előtt, hol hir szerint ismét levették a kitűzött gyászlobogót. Egy csapat e jelszóval: »Fel Budára! tüzzük a zászlót a királyi várakra,» Budára vonult, hova szintén rendelték ki katonaságot. A hangulat izgatott, annál inkább mert a tüntetés a csöcselék zavargásává fajul.

A tüntetők a katonaság által a főtűzokról leszorítva, kezdik a nem lobogós házak ablakát beverni. Allitólág tervezik a Károly kaszárnya ablakait is beverni, ami föltétlenül előidézi a vérontást.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A függetlenségi polgárság felhívást tett közzé, hogy a közönség szüntesse be a tüntetést, miután minden akarata teljesült.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A hírlapírók között nagy a zugolódás a rendőrség brutálítása miatt. A ház előtt álló hírlapírókat felszólították távozásra, mire az újságírók hivatkoztak rendőrigazolványukra s nem tágitottak. Erre Kolozsvary rendőrkapitány rendeletére a rendőrök rájuk rontottak s erőszakkal távolították el őket, mialatt testisértések történtek. Kováts hírlapíró fülén megvágták, Mandovszky és Singer hírlapírókat bekisérték a rendőrségre, de csakhamar szabadon bocsájtották, Aichner Somát a »Volksblatt« munkatársát a rendőrök leteperték a földre.

Az »Otthon«-ban e miatt gyűlés volt, melyben izgatott hangulatban kiáltvány kibocsájtását határozták el, hangsúlyozva, hogy láthatatlan kezek készakarva izgat-

ják a tüntetést és zavargást, hogy legyen alkalom fegyveres beavatkozásra. Gajary Ödön alelnök tiltakozott a láthatatlan kezek teoriája ellen, mire az értekezlet belátta Gajary igazságát s a kiáltványból kihagyta a láthatatlan kezeket s egyszerűen kéri az ifjúságot, hogy tartózkodjék a tüntetéstől, melynek nincs célja, és mely csak zavarja a kegyeletet. Az értekezlet a kiáltványokat a lapok utján közli.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
Az operaház előtt szintén nagy csoportosulás volt, a katonaság kordont vont az opera körül s eltávolította a tömeget. Ezután az operaház homlokzatáról bevonták a zászlót, mire iszonyu zaj és rivalgás keletkezett. A tömeg nem fér az épülethez s a kordonon kívül kiabál és méltatlankodik. Egyébként a tüntetők már belefáradtak az utcai álldogálásba s lassanként oszladoznak.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
A ház előtt állitólág egy képviselő azt mondta a rendőrség tagjaira: »Marhák, ostoba szamarak!« Erre Selley bemutatta magát, mire az illető képviselő ezt felelte: »En báró Perényi vagyok és ha ön főkapitány is, de azért önök mégis marhák!«

Budapest, márcz. 23. (Saj. tudósítónk táv.)
A képviselőház padsorai teljesen zsufolva vannak, a karzat szintén. Mindenütt fekete ruhába öltözött képviselők és kíváncsian beszélgetnek.

Bánffy Dezső br. képviselőházi elnöknel az ülést megelőzőleg előértekezlet volt. A tanácskozók: Wekerle Sándor, Justh Gyula, Apponyi Albert gróf, Horánszky, Polonyi és Ugron déli 12 órakor tértek vissza a képviselőházba s párthiveiket roppant nyüzsgés közt informálják az előértekezlet eredményéről.

Budapest, márcz. 23. (Saját tud. távirata.)
Pontban déli 12 órakor megkezdődik az ülés, melyet Bánffy Dezső br. elnök nyit meg, bejelentvén, hogy Kossuth Lajos meghalt. A képviselőházban mindenki felállott s óriási csend honolt.

Elnök indítványozza, hogy a gyász eset felett a képviselőház jegyzőkönyvileg fejezze kirészvétét, a temetésre küldöttséget menessen, koszorut küldjön s közadakozásból szobrot emeljen a megboldogultnak.

Justh Gyula szólalt fel ezután, keveselve azon intézkedéseket, miket elnök indítványoz. Kéri, hogy Kossuth közköltéségentemettessék els közköltéségen állittassék felszobrais. Továbbá, hogy a színházakban a temetésig szüntessenek be az előadások.

Hermann Ottó hasonló értelemben terjeszt javaslatot a ház elé.

Apponyi Albert gr. méltányolja Kossuth érdemeit s javasolja, hogy a temetést a ház költségén eszközöljék.

Wekerle a legnagyobb tisztelettel adóz Kossuthnak s az elnök indítványát pártolja, ami véleménye szerint jelen körülmények között a leghelyesebb.

A miniszterelnök felszólalása után megkezdődik a névszerinti szavazás a javaslatokra.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. távirata.)
Míg a ház tárgyal, odakint egyre nőtt a tömeg és mind jobban zavargott. A rendőrség a népet kiszorítja a kerepesi utra.

A nemzeti színháznál roppant zajongás között követelik, hogy a színházra gyászlobogót tűzzenek ki.

A rendőrség gyakorta szétugratja a tömeget, olykor brutális módon.

Az ezekre menő tömeget Barabás Béla és Olay Lajos képviselők izgatják. Fűlsiketítő »abczug« kiáltások zúgnak, majd a Kossuth nótát éneklük.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
Déli 1 órakor Rohonczy orsz. gyűl. képviselő bérkocsin megjelenik a tömeg közt s onnan tudatja a miniszterelnök azon kijelentését, hogy még ma minden királyi középületre kitűzik a gyászlobogót. (Viharos éljenzés.)

Nemsokára tényleg megjelennek a mondott házakormain a fekete zászlók.

A népmenydörgő éljenzések közt vonul az Andrassy-utra, az operához, a hol az előbbi jelenetek ismétlődtek.

A letartóztatott hírlapírókat szabadon bocsátották.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A névszerinti szavazás megtörtént. Justh Gyula javaslatát 100, Apponyi Albertét 50 szavazattal elvetették.

Az elnök indítványát ötven szótöbbséggel elfogadta a képviselőház.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márczius 23-án.

— Saj. tud. táv. —

A képviselőház emlékezetes üléséről tudósítónk rendkívüli kiadásunkhoz még az alábbi részleteket távirja:

A képviselőház előtt.

A képviselőház ülése rengeteg tömeget csődített a ház elé.

Jöllehet az ülés csak délelőtt 11 órakor kezdődött, a közönség jobbára az egyetemi fiatalság már reggel 9 órakor ellepte a Sándor-utcát és telezsufolta a Muzeum-kertet is a Sándor-utca egész hosszában.

A fiatalság csaknem kivétel nélkül karján gyászszallaggal jelent meg, az egész férfiközönség pedig fekete ruhában, fekete nyakendőkkel. Minden a mély gyász jellegét viselte magán, még a hangulat is, amely mindvégig csendes, méltóságos volt, annyira, hogy az ülés előtt, abban a rengeteg tömegben nem hangzott el egyetlen egy disszonans hang sem.

Mindössze a rendőrök tulságos erélye, amit különben érthetővé tesz a szokatlanul nagy csődület, ritt ki az utca hangulatából. Senkit sem engedtek a ház előtt megállni. Az újságírók a képviselőkkel egyetemben a ház léposózetén foglaltak helyet s várták a figyelemre s újságokba méltó jeleneteket. A rendőrök kérielhetlenül és minden főkapitányi igazolvány daczára az újságírókat is eltávolították, egyiket-másikat éppenséggel karhatalommal, ami meglehetősen kínos feltűnést keltett.

Sorra jöttek a korifeusok; Wekerle, Apponyi, Szapáry stb. de egyetlen abczug sem hangzott el.

Ezalatt a képviselők szokatlan nagy számmal gyűltek össze. A folyosók, a termek mind zsufolva voltak. A folyosókon élénk ovációk tárgya volt Gajary Ödön, aki ma jelent meg, mint a legújabb képviselő, a házban legelőször. Még az ellenzékiek is gratuláltak.

Ez alatt a miniszteri helyiségben megindult a képviselők, helyesebben a pártelnökök előértekezlete. A nyilvánosság nem igen férhetett hozzá, de amit futtában megtudtam, a lefolyása az értekezletnek az volt, hogy minden pártelnök előterjesztette a maga és pártja

indítványát: A szabadelvű párt nevében Bányfi, a nemzetiében Apponyi, a függetlenségi és 48-as nevében Justh, és a függetlenségi párt nevében Madarász József. Abban állapodtak meg, hogy mindegyik jelezni fogja a maga álláspontját a háznál, de csöndben és demonstrálás nélkül.

A folyosón előszedték Hieronymit és követelték, hogy az elfogott újságírókat bocsáttassa szabadon.

— Kit fogtak el? — kérdezte Hieronymi.

— Mandovszkyt, a „Magyarország” munkatársát és Singer hírlapírót a „Volksblatt”-nál.

Hieronymi megígérte, hogy az ügyet megvizsgálhatja és igazságot fog szolgáltatni feltétlenül.

Ekkorra eljött 11 óra, a képviselők, élükön az elnökkel, bevonultak a tanácskozási terembe.

A Ház képe megkapó volt.

Tele, tömött padsorok; tele, tömött karzatok. A karzatokon a legelegánsabb hölgyközség, mind feketében, nagy része talpig gyászban. A képviselők is egytől-egyig feketében.

Aztán megcsendült az elnöki csengettyű és megnyílt az emlékeztető ülés.

A ház ülése.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bányfi Dezső br.

Jegyzők: Perczel, Schóber Ernő, Papp Elek.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Csáky Albin gr., Hieronymi Károly, Lukács Béla, Tisza Lajos, Szilágyi Dezső, Bethlen Gábor, Josipovich Imre, Fejérváry Géza br.,

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: T. ház! Kossuth Lajos meghalt. (Az egész Ház felállt.) Midőn erről jelentést tesz a Háznak, nem kétkem, méltóztatnak mindnyájan a nagy veszteség felett való fájdalomat pártkülönbség nélkül érezni oly férfi elhunytá fölött, kinek neve a magyar történelem jelen századának lapjain tündöklő betűkkel lesz megörökítve, kinek honfi érzelme vas következetessége kívül áll minden bírálaton. Kérem a házat, iktassuk a nagy halott érdemeit jegyzőkönyvbe, ezzel érdemeiért a nemzet soha nem múló hálójának és elismerésének adunk kifejezést. Továbbá azon meggyőződésben, hogy a magyar nemzet társadalmi uton nagy halottja iránt méltó kifejezést ad érdemei fölött, határozzuk el, hogy elhunytá feletti fájdalomát az elnök tolmácsolja a gyászoló családnál, hogy magát a temetésen a Ház elnöke által alakítandó küldöttség által képviselteti, hogy küldöttség útján a Ház nevében koszorút tesz a ravatalra és hogy nyilvános ülést a végtisztesség befejeztéig nem tart. (Helyeslés a jobboldalon.)

Justh Gyula szólott elsőnek. Meghatottan tolmácsolta a gyászt, melybe jutottunk. A történelem legnagyobb alakját gyászoljuk benne, akit gyászolni fog az egész művelt világ. Mert Kossuth Lajos érdemei nagyok, világraszólók, halhatatlan. Többet szenvedett, többet tett hazájáért, mint egy egész nemzet. Az elnök javaslataival nem elégedhetik meg, annál többel, sokkal többel tartozunk. Ezzel szemben előterjeszti ismert indítványát.

Herman Ottó meghatottan emel szót, hogy pártja részvétét és gyászt tolmácsolja. Kossuth olyan nagyság, ki csak egymagával mérhető össze. Az ő történelmi szereplése halhatatlan és fölérhetetlen, ő vezette át ezt a nemzetet a középkorból az új korba. (Helyeslés.) Ez többet kíván, mint a mennyit hála fejében az elnök proponál. Előterjesztette Eötvösök már ismertett határozati javaslatát.

Legyen azonban a határozat bármilyen, meggyőződése, hogy a közvélemény megtalálja módját a méltó gyászolásnak.

Ha a Ház határozata nem olyan lesz, mint a közvélemény kívánja, ezért feleljenek azok, akik ilyen határozatot megakadályoztak.

Kossuth utolsó találkozásukkor azt mondta szólónak:

— En meghaltam 1867-ben. De ha meghalok majd, akkor fogok feltámadni és az énem nagyobb hatalom lesz, semmint gondolják.

Akármint beszélünk, akármint teszünk, Kossuthnak igaza volt.

Apponyi Albert gróf: Egy nemzet nevében beszélünk itt s önkénytelenül az a kérdés merül elénk: ki volt Kossuth? Eddig különbözők voltak a vélemények. Most jött a halál; felsütött a történelem napja és most látjuk, érezzük, hogy ki volt Kossuth Lajos. A különbség a régi és az új Magyarország között, ez Kossuth. Kossuth tehát a honaloktók alakjai között foglal helyet. Ő sem tartja kielégítőnek az elnök indítványát, s ezért is terjeszt elő indítványt, az előzőktől csak annyiban különbözött, amely mindent megenged, a mi a főrendiház bevonása nélkül megtehető. Indítványának lényege az: A nemzet örökké hálával körveszi emlékét, az ország halottjának nyilvánítja, a temetés és a szobor felállítása az ország költségén történjék, koszorút tesz a ház a ravatalra, küldöttség által képviselteti magát és intézkedik a holttest hazaszállításáról, hálás köszönetét Olaszországnak kifejezni, az elnök tudatja az ország gyászát a törvényhatóságokkal. (Helyeslés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: Midőn történelmünk egyik legnagyobb alakjának haláláról szólunk itt, elismeréssel szölok én is, hogy e tisztelet érzésnek kifejezést adjak a párt részéről én is, mert a kegyelet kifejezése lehet különböző, de Kossuth iránt a tisztelet mindnyájunknál egy, változatlan és nagy. A halál kiegyenlítette azt a különbséget, mely Kossuth és az újabb törvényhozás között támadt és most csak azok az érdemek állnak előttünk, amelyeket Kossuth e nemzet körül szerzett és melyek elévülhetetlenek. (Helyeslés.) En az elnök javaslatát ajánlom elfogadásra. (Helyeslés jobboldal.)

A vitát bezárták.

Előbb Justh, aztán Herman, majd Apponyi és végül az elnökjavaslata fölött szavaztak. A Justh és az Apponyi fölött névszerinti szavazás volt.

A szavazat eredménye ez: Justh indítványa mellett szavaztak 93, ellene 216, Hermané mellett hasonlóan, Apponyié mellett 142, ellene 199. A ház elfogadta az elnök javaslatát s az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

Ülés után a ház miniszter szobájában hosszú miniszter tanács volt.

Arad részvéte.

A városi törvényhatóság által kiküldött teljhatalmu bizottság még csütörtökön délután megalakult s mindenekelőtt a ravatalra helyező koszorú tárgyában intézkedett. Miután a bizottság úgy értesült, hogy Barabás Béla törvhat. biz. tag már Turinban van, távirati uton ő kéretett fel a város koszorújának megrendelésére és a ravatalra helyezésére. Barabás azonban még nem levén Turinban, vele az az intézkedés történt, hogy a koszorú itt készíttessék el és szalagja diszes himzett felirással láttassék el. Salacz Gyula polgármester azonnal megrendelte a himzési munkát. A városhoz méltó koszorút Budapesten fogják a ravatalra helyezni.

A város részvétsürgönye tegnap reggel küldetett el a polgármester által a bizottság határozata értelmében.

A négyes bizottság a gyászünnepély rendelkezése iránt szükséges intézkedések megtételéhez hozzáfogván, eddigi megállapodásáról következő értesülést kapjuk:

1. A bizottság felhívja az összes helyben levő felekezetek egyházait, hogy a jövő hét valamely napján saját templomaikban Kossuth Lajos lelki üdvéért istentiszteletet tartanak, továbbá hogy a Turinban eszközöndő temetési szertartás és a Budapesten végbemenendő temetés órájában az összes harangokat meghuzassák.

2. A törvényhatóság által tartandó gyász-

istentisztelet az evang. ref. egyház szertartása szerint (melyhez a boldogult tartozott) fog megtartatni a Szabadságtéren, a vértanuszobor előtt. Az ünnepély napja később fog közzététni, ha az eddigi diszpozíciók nem változnak, minden valószínűség szerint csütörtökön lesz az még pedig délelőtt 11 órakor.

A Szabadságtérre a bizottság pazar gyászpompával disziti. A bérház és a szobor közötti térség árbocokkal lesz körülveve, melyeken gyászlobogók fognak lengeni. A szobor körül áldozattüzek égnek majd. A szobor előtt lesz a templom-sátor az oltárral és a szószékkel.

A szertartást tiszt. Frin Lajos evang. lelkész fogja végezni. A bizottság felkéri az aradi dalegyletet, a képezdei dalkört, az iparos ifjak dalkörét, a waggongyári dalárdát és a szárnyaskerek dalkört, hogy az ünnepély kezdetén a „Hymnus”-t, végén a „Szózat”-ot együttes karban adják elő. Az egyházi ima és a gyászbeszéd között a színházi ének és zenekar adja elő Barona Izsó karnagynak ez alkalomra irt cantatáját.

Az ünnepélyen részt vevő összes hatóságok, intézetek, egyletek és magányosok a városházterén gyűlnek össze s onnan ünnepies menetben vonulnak fel az Andrássy-téren és az Atzél Péter-utczán át a térre, hol az ifjuság köréből alakítandó rendfentartó bizottság gondoskodand a rendről. Ezeknek fekete fátyolla! bevont nemzetiszínű szalagból lesz a karjelvényük.

A menet által érintett egész utvonalon fátyolla! vonják be a gázlámpákat, melyek mind égni fognak az ünnepély idejében.

Az egész utvonalon és téren levő kereskedések tulajdonosai felfognak kéretni, hogy az ünnepély ideje alatt üzleteiket bezárva tartsák.

A bizottság megtette a kezdeményező lépéseket az iránt, hogy az aradi nők kegyeletének jeléül a nők egylete által fogantatandó gyűjtés segítségével ezüst koszorú helyeztessék a ravatalra, mely koszorú azután az erekiye-muzeumba fogna megőriztetni.

Arad távirata.

Arad sz. kir. várostörvényhatósági bizottságának Turinba küldött részvétsürgönye így hangzik:

Kossuth Ferencz urnak Turin, 22. Via dei Mille.

A nagy halhatatlan által „Magyar Golgotá”-nak nevezett város polgársága összetört szívvel kesergi a magyar szabadság és függetlenségnek a száműzetés Golgotáján kiszenvedett apostolat.

Mély fájdalomunkban összejöttünk, felujtandók mindig sziveinkbe zárt dicső emlékeztető, imádkozandók a magyarok Istenéhez: adjon erőt a súlyos csapás elviselésére és tegye, hogy a boldogult fényes pályájának magasztos példája századokon át termékenyítse meg jövő nemzedékek szívét a hazá és szabadsághoz való törhetlen ragaszkodásra.

Fájdalmunkat, gyászunkat jegyzőkönyvbe igtattuk.

Ezt tudatjuk. Vigasztaló részvét szavát nem küldhetjük; önszivünket is sokkal jobban marja a fájdalom, sem hogy vigasztalódnunk tudnánk. Csak az ég nagy kegyelmétől remélünk vigaszt az elkerülhetlen vég okozta gyász lecsújító érzetében.

Arad sz. kir. város törvényhatóságának rendkívüli közgyűléséből:

Salacz Gyula,
királyi tanácsos, polgármester.

A kamara részvétsürgönye.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara következő táviratot küldte:

Kossuth Ferencz és Lajos Tódor uraknak Turin.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara mély fájdalommal osztozik a hazát és nemzetet ért pótolhatlan veszteségben, kegyelettel gyászolja hazánk gazdasági ujjaalakulásának első bajnokát ki a polgári elemnek államfentartó hivatását megjelölve, kereskedőt és iparost alkotmányos jogot élvező tényezővé emelt. Leborolunk porai előtt a dicsőnek és áldjuk emlékezetét!

Aradi kereskedelmi és iparkamara:

Grünwald Ferencz, Dr. Marschall Lajos,
elnök. titkár.

Az aradi honvédegylet távirata.

Mikor az egész ország küldi részvét táviratait a messze Turinba, Kossuth Lajos fájdalomtól megtört fiaihoz, akkor az aradi honvédegylet agg honvédei sem akarnak elmaradni mély fájdalmuk nyilvános kifejezésével, melyet talán senki sem érez igazabban náluk. Itt adjuk az elküldött sürgönyt szó szerinti szövegben:

Kossuth Ferencz urnak.

Turin. Via dei Mille 22.

A tizenhárom vértanu városában székelt 1848/49. honvédek szívök mélyében megrendülve gyászolják és siratják a haza ujjá alkotójának és szabadságharcz vezérének megdicsőülését.

Cs. Endes Dániel,
az aradi honvédegylet
jegyzője.

Lukácsy Miklós,
az aradi honvédegylet
elnöke.

A honvédegylet a Kossuth gyászünnepeken.

Az aradi honvédegylet megtörve szívben, lélekben, agg harcosaival nem csak az Aradon tartandó Szabadságtéri gyászünnepeken vesz teljes számban részt, hanem Kossuth Lajos Budapesten végbemenő temetésére Lukácsy Miklós elnök vezetése alatt küldöttséget fog küldeni. Mindkét gyászünnepeken a 29. zászlóalj zászlója alatt fog megjelenni a honvédegylet.

A függetlenségi kör értekezlete.

A függetlenségi kör tegnap este saját helyiségében értekezletet tartott, melyen Kossuth Lajos fiaihoz intézendő részvétiratot határozták meg, egyszersmind azon pontokat, melyek szerint igaz gyászát fogja kifejezni az aradi függetlenségi kör.

A függetlenségi kör titkára a következőket terjesztette elő:

Mondja ki a kör, hogy Kossuth családjához részvétiratot intéz. 2. a budapesti temetésen hivatalosan, küldöttségileg részt vesz, ezen küldöttség által koszorút tett a ravatalra, ez azonban nem zárja ki azt, hogy a kör többi tagjai ezen küldöttséghez ne csatlakozzanak. 3. Mától számítandó hat hétig gyászjelvényeket viseljen. 4. A Kossuth szoborra indított gyűjtésben lelkesedéssel és hazafias kegyelettel részt vesz és azt töle lehetőleg előmozdítja. 5. A képviselőházhoz feliratot intéz, hogy Kossuth emléke és érdemei törvénybe iktassanak. 6. A helyben megtartandó gyászünnepeken testületileg vesz részt.

Kossuth Lajos fiaihoz intézendő részvétirat szövege a következő:

Kossuth Ferencz és Lajos Uraknak.

Turin Via dei Mille 22.

Lehullott nemzetünk fejről a korona. A század szellem őriása bevégezte fényes pályafutását, mely minden mozzanatában egy magasztos ideálért küzdött, Magyarország függetlenségéért, szabadságáért.

Héroszi kitartással küzdött ama elvek diadala jutásáért, melyeket a szabadság egyenlőség és testvériség zászlója alatt lobogtatott. Az ő küzdelmének köszönhetjük azt

a szabadságot és jogegyenlőséget, melyet Magyarország mai nemzedéke élvez.

Ő nincs többé! árván hagyott bennünket azon pillanatban, midőn legnagyobb szükségünk lett volna rá. Megszűnt dobogni az a szív, melynek szeretetéből annyi tápot nyertünk, elnémult az ajak, melynek szavai-ból annyi reményt merítettünk, ravatala fölött az egész világ könyezik.

S ha fáj a sujtó csapás, az idegen nemzeteknek, kik benne csak a lángoló hazaszeretet, a meteoroként tündöklő lángelmét tanulták csodálni, úgy ezerszeresen fáj az nekünk, kikhez mint e honnak gyermeke, mint szent eszméik nagy megalkotója legközelebb állott.

Kossuth Lajos nevét, míg a szabadságért és legnemesebb emberi jogokért lelkesítő lélek fogja lakni e földet mindig kegyelettel fogják emlegetni, a magyar pedig míg fog élni e hazában mindig áldani fogja emléket.

A fájdalom könnyei elnyomják részvétünk, kegyeletünk szózatát. Nem küldünk vigaszt a messze idegenbe, hisz ahhoz gyenge a mi szavunk, csak egy porszemmel akarunk hozzájárulni a nemzet kegyeletéhez.

Midőn a lelkünket eltöltő mély fájdalom és a lelkünket lesújtó mély bánaterzetét jegyzőkönyvbe iktatjuk, szívünk mélyéből rebegjük, legyen örökre áldott emlékezte.

A függetlenségi kör, melynek értekezletén Barabás Béla dr. orsz. képviselő meghatározó színekkel festette Budapest tegnapi eseményeit és a képviselőház ülését, emelkedett hangulatban oszlott szét.

Az Izr. hitközség kegyelete.

A nagy hszánkfia, Kossuth Lajos elhalálása fölötti mély gyászának az aradi izr. hitközség egyelőre az által ad kifejezést, hogy elrendelte, miszerint felekezeti iskoláiban bezárólag f. hó 25-ik napjáig szünet legyen.

Az előadások szünetelni fognak még a Turinban levő temetés napján és a Budapesten leendő temetési napján.

Rutkayné fájdalma.

Lukács Gyula orsz. gyűlési képviselő ezeket írja Kossuth Lajos nővéréről, Kossuth Lujzáról:

Turin, márczius 21.

Mély gyászba merültünk... Az itt egybegyűlt magyarok fájdalmát nagyobbítja a legjobb nővér szenvedéseinek látása. Ha valakit fájdalmasan érint Magyarország imádott apostolának, Kossuth Lajosnak halála, úgy az első sorban bizonyára Rutkayné kit a katasztrófa teljesen megtört.

Bátyja, Magyarország szemefénye még a halállal vívódott, mikor a hős asszony, ki oly soká osztozkodott bátyja száműzetésében, zokogva így szólt hozzám:

— Lásza édes képviselő ur, mennyire magamra maradtam. Edesanyámról még azt sem tudom, hogy hol nyugsznak porai. Ejszaka temették, fáklafénynél, ott künn, idegen földön, Belgiumban. Midőn a temetésre készültünk, a rendőrök azzal fenyegettek, hogy a többi menekültekkel együtt kitiltanak a belga földről, ha a temetésnél a legkisebb tüntetés is lesz.

Es nekünk akkor annyi pénzünk sem volt, hogy a város határáig mehessünk, vagy gyermekeimnek kenyeret adhassak!

Később elvesztettem gyermekeimet. Fialok, jök és szépek voltak, mint a virágszál és mégis mind elvesztettem őket. Velük tűnt el boldogságom, reményem. Egyik a tenger mélyében pihen és sírját nem ápolhatom.

Most bátyámat vesztettem el, egyetlen büszkeségemet, kinek életbentartása képezte életem egyetlen célját!...

Ma újra meglátogattam a családot. Mindenkit mély bánat, mély fájdalom lepett el. Rutkayné zokogva panaszkodott:

— Mit csináljak Turinban egyedül! Visszamegyek ha-

zamba! Erre vágyom csupán! Legszívesebben hazában halok meg!

Hiszem és reményelem, hogy bátyám holttestének hazaszállítása nem fog akadályokba ütközni. Ha e vágyam beteljesül, én is beteljesítem életem célját!

Iparkodtam a kesergő hölgyet megvigasztalni, de fájdalma oly heves erőt vett rajta, hogy alig lehetett lecsillapítani.

Kossuth fiai mélyen meg vannak rendülve.

A temetés rendje.

A főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése egy permanens nagybizottságot küldött ki, hogy az a gyászszertartás részletei tekintetében intézkedjék.

E bizottság tegnap tartotta első ülését Gerlóczy Károly helyettes polgármester elnöke alatt.

Az ülés elején az elnök bejelentette, hogy a családtól eddig válasz nem érkezett a hazaszállításra vonatkozólag. De addig is el kell határozni, hogy mely pályaudvarba érkeznek a holttestet hozó vonat és hogy hol állítsassék föl a ravatal.

Hegedűs Sándornak az a nézete, hogy akkor, ha a vonat a nyugati pályaudvarba érkezik: az akadémiában, ha a keleti pályaudvarba: a múzeumban állítandó föl a ravatal.

Polónyi Géza óhajta, hogy a családot nyugtassák meg az iránt, hogy Kossuth Lajos nejét és leányát is haza hozzadják. (Helyeslés.) Azután az lesz az első teendő, hogy intézkedés történjék a holttestnek az ország határánál leendő fogadására is; e célból 5—10 fővárosi bizottsági tag küldendő ki.

Némi vita után határozatba ment, hogy a halotthozó vonat a nyugati pályaudvarba érkezék.

A ravatal fölállításának helyéül Polónyi Géza a nemzeti múzeumot ajánlja, mert Kossuth, mint országgyűlési követ onnat beszélt először s ezt ki kell eszközölni a kultuszminiszternél.

A nyugati pályaudvar díszítésének, a belépő jegyek kiosztásának ellenőrzésével Haberhauser János tanácsos elnöke alatt egy bizottságot bíztak meg, a melynek tagjai: Forgó István, Darányi Ignác, Pucher József, Wellis Alfréd és Busbach Péter.

A holttestet hozó vonat délután 3 órakor érkezik a nyugati pályaudvarba s aztán a koporsót a váci, Károly és múzeum-köruton át szállítják a múzeumba és fölkéri a rendező-bizottság az e vonalon levő házak tulajdonosait, hogy lehetőleg lássák el házaikat gyász-díszítéssel.

A temetés menete a következő irányban fog haladni: Múzeum-körut, Károly- és váci-körut, Andrassy-ut, Teréz-körut, Erzsébet-körut, kerépesi-ut s innen a temetőhöz.

A fogadás a következőleg megy végbe: a koporsót hozó küldöttség a pályaudvaron átadja a holttestet a nagy-bizottságnak s ez az átvétel után a koporsót elhelyezi a múzeum előcsarnokában.

A koporsót mind a 400 fővárosi bizottsági tag kíséri fogja a pályaháztól.

A múzeumban fölállított ravatal mellett állandó őrség lesz.

Turinban a gyászszertartás kedden délután lesz s a holttestet hozó vonat csütörtökön délután 3 órakor érkezik Budapestre.

Budapesten a temetés vasárnap lesz s délelőtt 10 órakor kezdődik.

A nagybizottság fölkéri az ág. evangélikus egyház vezetőségét, hogy a szertartás tekintetében intézkedjék.

A fő- és székváros törvényhatóságának nevében Gerlóczy Károly h. polgármester mond beszédet a ravatal mellett.

Addig is, a míg a mauzóleum elkészül, ideiglenes, de kiválóan díszes sírboltban helyezik a drága hamvakat.

A bebalzsamozás.

A bebalzsamozást tegnap fejezte be Giacomini tanár, Sperino és Bovero asszisztensek és Basso dr. A bebalzsamozásnál jelen volt Szigethy Márton dr. is.

A nagy halottat nem boncolták fel, hanem a jobb czomb úterén keresztül kanullet alkalmaztak és ezen át nyolcz liter borecet subli-

mátot fecskendeztek be, azután borsavval impregnált pólyába göngyöltették Kossuth Lajos hült tetemeit.

A bebalzsamozás nagyon jól sikerült. Az arcvonások teljesen megmaradtak. A szakáll és bajusz épsége folytán az arc szépsége alig változott valamit és a bőr is megtartotta színét.

Levél Turinból.

Kossuth Ferenc és Kossuth Lajos Tivadar, a következő levelet intézték márc. 22-én Podmaniczky Frigyes báró, Justh Gyula, Madarász József és Horánszky Nándor pártelnökökhöz:

„Egyáltalán nem óhajtjuk, hogy elmult dicső atyánk halála és temetése körül egyoldalú és ellentétes párttörekvések nyilvánuljanak és a nagy veszteség miatti bánatunkat csak növeljék, ha a nemzet képviselőiben a haláleset és temetési szertartás, vagy a nemzeti kegyelet nyilvánulása fölött keserű viták támadnának; ugyanazért azt óhajtjuk, hogy minden ezen kérdésekben csak olyan intézkedések tétessenek, melyekre csak olyan intézkedések tétessenek, melyekre nézve minden párt megnyugvással egyetért. Ezt tartjuk, ugy a dicső elhunytához, mint a nemzet kegyeletéhez méltónak és erre nézve legközelszerűbbnek vélnők, ha a pártok bizalmi férfiai előzetesen összejöve megegyeznének. Ezen óhajtásunk nem azt jelenti hogy mi végleg lemondanánk a nemzeti kegyelet oly kiterjedtebb nyilvánításáról, minőt az elhunyt legközelebb álló pártok óhajtának, de ezt oly időre kívánjuk halasztani, mikor a nemzet kegyeletesei érzelmeinek fölbuzdítása lehetővé teszi, hogy ezen kegyeletnyilvánítások a törvényhozás lehető egyetértésével történjenek.“

Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke a következő táviratot intézte Kossuth fiaikhoz:

„A gyászos veszteségről vett figyelmes értesítés folytán, atyjuk elhunyt fölötti legőszintébb részvételmét küldöm. Bánffy Dezső báró.“

Kölvonot Turinba.

A m. kir. államvasutak városi menetjegy-irodája Kossuth Lajos turini gyászintézettségére külön vonatot meneszt, mely Pragerhofon, Cormons és Milánón át megy vissza felé Milánó, Velence, Cormons és Fiumén át jön Budapestre. Viteldíjak oda és vissza: I. osztály 40 frt, II. osztály 64 frt, III. osztály 40 frt.

Az odautazás 27 óráig fog tartani, mely időbe a Milánóban való 3 órai tartózkodás is befigyelik. A kocsi túlszűfoltása ellen akként történt intézkedés, hogy az első osztályon 4 személynél a II. osztályon 6 személynél több el nem helyezhető.

A kik a turini gyászünnepeknél való részvételnél a párt által rendezett utazásban kívánnak résztvenni, a függetlenségi és 48-as pártkör állított 1. sz. a helyiségében mielőbb jelentkezzenek, mert a különvonatok száma az elutazás előtt 40 órával bejelentendő és így a rendezőségnek az utasok számáról mielőbb tájékozásra van szüksége.

Az elutazás időpontját azonnal nyilvánosságra hozták, mielőbb a gyászszertartás részletei megállapítva lesznek.

IDŐJÁRÁS.

Regnyomás: reggel 7 órakor 768.7 milliméter, délután 8 órakor 767.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $0^{\circ} + 2.0$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 9.5$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel feldehült, délután felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓRÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Március 24.

Változás nem várható.

Az egyházközlönyviták folyama alatt az országgyűlési tárgyalásokról részletes és tárgyilagos tudósításokat közöl Budapestről érkező több táviratok alapján az

„ARADI KÖZLÖNY.“

Lapunkból a közönség már a kora reggeli órákban kimerítő tudósításokat olvashat a nagyfontosságú, óriási elvi harcokról, melynél nagyobb és jelentősebbet, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vívott.

Az „Aradi Közlöny“ csaknem egy teljes nappal megelőzi a távirati tudósításait az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, míg az „Aradi Közlöny“-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdeklődéssel és ország-szerte feszült kíváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történtek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk honlokzatán olvashatók.

HIREK.

Március 24. Szombat. Róm. kath. naptár: Nagyszombat. — Protestáns naptár: Nagyszombat. — Görögkeleti naptár (március 12.): Teofánész. — A nap két óra 41 perczkor, nyugszik 6 óra 1 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Beme-
ret díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Március 26. Az ipartestület évi közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Március 26. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár küldötteinek közgyűlése délután 3 órakor.

— Nagyszombat. Nagyszombaton, a husvéti ünnepek tulajdonképeni első napjára virradtunk ma. A minoriták templomában reggel 8 órakor ünnepi mise tartatik. Ekkor lesz a tűzszentelés, mely tűzből úgy az öröklámpa, mint a templom többi gyertyái felgyújtatnak. Felszentelik az öt tömjént, a husvéti gyertyákat a szent keresztutat. Ezek után ismét megkondulnak a osütörtökön elnémult harangok. A feltámadási körmenet este 6 órakor veszi kezdetét.

— Miniszteri köszönet. A vallás és közoktatásügyi miniszter Weidenfeld Lajos kunágotai földbirtokosnak, ki birtokán iskolát építtetett s a tanítót 200 frt, lakás-, és teljes ellátással javadalmazta — továbbá id. Nágel Vilmos és Purgly László ugyan-csak kunágotai földbirtokosoknak, kik az uradalmukon építendő pusztai iskola céljaira 400 □-ölnyi területet adományoztak s végül a makói róm. kath. egyházközségnek szegény tanulóknak 50 frt értékű könyvekkel való ellátásáért — valamint krivinai Lonovits József csanádmezei főispánnak a magyar nyelv tanításában legtöbb sikert elért csanádmezei tanítók jutalmazására 1884. óta adott évi 100—100, összesen egyezer forintnyi adományáért elismerő köszönetét nyilvánította.

— Új erdei vasut Aradmegyében. A Kaufmann és társa féle erdőkezelőség Silingyia Lugozó és Járkos községek határában 15 kilométer hosszú erdei vasutat épített. A vonal tracirozásával és az építés vezetésével Reisinger Sándor aradi mérnököt bízták meg.

— Öngyilkos gyermek. Megyeri Róza 12 éves leány tegnap este a György utca 109 számú házában, szülői lakásán egy fogaara felakasztotta magát. Az öngyilkos gyereket még idejében vágta le a kötélről s adták át gyógykezelés végett az első orvosi segélyt nyújtó Tisch Mór dr. városi kerületi orvosnak. A kis leány azért unta meg a meg meg sem kezdett életet, mert valami apró csi-

nyeért az atyja megpirongatta. Az érzékeny gyermeknek egy-két nap múlva semmi baja sem lesz.

— Az osztrák-magyar bank aradi fiókintézete. Az osztrák-magyar bank budapesti főintézete az aradi kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére az aradi fiókintézethez a visszaépett Haas Sándor s az elhalálozott Andrányi Károly helyébe cenzorokká Wadovszky Gusztáv és Vallásich Armin itteni kereskedőket nevezte ki.

— Csillaghullás. Ma lesz az aradi várban a csillaghullás. Ötvennégy levizsgázott önkéntes közül számosan kapják meg a káplari sarsait. A csillaghullás hírére örömmel veszik az egyéves önkéntesek.

— Az anyakönyvi bejegyzés és a törvénytelen gyermekek. Egyik vármegye árvaszéké mint elsőfoku, s a közigazgatási bizottság gyámügyi felelősségi küldöttsége mint másodfoku hatóság egy anyát elutasított azon kérelmével, hogy tőle elváltan élő férje kiskoru fiának részére tartásdíj fizetésére köteleztessék. A belügyminiszter feloldotta ezt a határozatot s a tartásdíj mennyiségének megállapítására utasította az árvaszéket, mert a kiskoru gyermek a felek házasságának tartama alatt születvén, mindaddig törvényesnek tekintendő, míg törvénytelen születése rendes peruton bírósággal kimondva nincs. Minthogy pedig ilyen ítélet nem mutatott fel, a vagyontalan kiskoru részére a törvényesnek vélelmezendő atyától tartás igényelhető mindaddig, míg az, hogy a kiskoru nem tőle származik s így törvénytelen, bírói ítélettel nem állapított meg.

— Szabadságon. A husvéti ünnepek közeledte alkalmából az aradi várban nagy az élénkség. Sok katona kapott szabadságot, hogy az ünnepeket otthon tölthesse. Nagy örömmel is sietnek haza a hadfiak, kiknek a kaszárnyaélet hideg szigora után jól eshetik az édes otthonban eltöltendő pár napi pihenő.

— Elhalasztott mulatság. Vingáról írják lapunknak, hogy a vingai járás jegyzői egylete által f. hó 26-án, husvét hétfőn Várjason rendezni szándékolt társas-estélyt Kossuth Lajos elhalálozása és az országos gyász miatt f. é. április hó 7-ére elhalasztották.

— Makai ember és a „makkhetes“. Sajnálatos véletlenségnek lett tegnap áldozata Baros János makói sajtakereskedő a fővárosban. Baros tegnap délelőtt utazott a fővárosba és a „Makk-heteshez“ címzett csárdában szállt meg. Kiss István pinczér be ment vele a szobába s ott beszédközben revolverével kezdett játszani. Baros nevetve figyelmeztette a pinczért a fegyverrel való játszás veszélyességére. A következő pillanatban hatalmas dörrenés rázta meg a levegőt és Baros eszméletlenül rogyott össze. A lövés a makai ember mellébe furódott és halálosan megsebesítette.

— Nyilvános köszönet. Az első aradi takarékpénztár egy tisztviselője által a városi szegényekházában elhelyezett egyéneknek husvétünnepi pénz adományt osztatott ki. Fogadja az intézett ezen kegyes és nemes szívű adományért ez uton is a szegények halás köszönetét.

— Birtok-vásárlás. A gróf Wenckheim Dénes, Ferencz Henrik és István tulajdonát képező Sipeti (Temes megye) 4000 holdas birtokot megvásárolta Lévy Henrik.

— Ebmarás. Szántó Ilka 16 éves cseléd leányt tegnap a 47-ik számú ház udvarán egy eb jobb kezén megmarta. A leányt orvosi gyógykezelés, az ebet állatorvosi megfigyelés alá vették.

— Pályázatok. Hajdúvezdési állás a nagybányai bányagazgatóságnál április 15-ig, jegyzői állás a csikszerepai kir. törvényszéknél 2 hét alatt, több hadseregszolgái állás a közös hadügyminiszteriumnál április 12-éig, irnoki állás a nagybecskereki kir. törvényszéknél 4 hét alatt, jegyzői állás a m.-szigeti járásbírósnál 2 hét alatt, aljegyzői állás a zombori kir. törvényszéknél 2 hét alatt betöltendő.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Meghívás. A magyarvárosi jótékonyozás társaság f. hó 26. estére szokott helyiségében rendkívüli ülést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

TÁVIRATOK.

KOSSUTH LAJOS.

Kossuth hazaszállítása.

Turin, márczius 23. (Saj. tud. távirata.) Kossuth Lajos hamvainak hazaszállítására Schwarz Lajos zágrábi lakos, az ankonai hajózási vállalat tulajdonosa a bizottságnak rendelkezésére bocsátotta legújabb szerkezetű nagy személyszállító hajóját, mely Kossuth Lajosnak, nevének, leányának koporsóit, valamint a gyázkisérteket (mintegy 350 személyt) Velenczétől Fiuméig teljesen díjtalanul elhozza. A hajót ez alkalomra teljesen fekete draperiával vonja be. A bizottság a hazafias ajánlatot nagy elismeréssel fogadta.

Kossuth fiainak köszönete.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) Kossuth fiai meleg távirati köszönetet intéztek Gerlóczyhoz, megköszönve Budapest nagylelkűségét. Gerlóczy táviratilag megkérte Kossuthékat, hogy Budapesten időzések alatt tekintsek magukat a főváros vendégeinek.

Kossuth alapítvány.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Az „Otthon” gyűlésén elhatározták közölni, hogy az utcái lámpák gyászfényvel bevonva égjenek szakadatlanul, Kossuth turini halottas házát vásárolják meg, és Kossuth alapítványként adományozzák Olaszországnak jótékony célra.

Részvét és koszorú.

Turin, márczius 23. (Saj. tud. táv.) A párisi magyarság táviratilag fejezte ki részvétét.

A világ minden részéről olyan óriási tömegben rendelik meg a koszorúkat, hogy virágokat már Florenczből és Milánóból kell hozatni.

Kossuth sírhelye.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) Kossuth Lajos sírhelyének és mauzoleumának kijelölése végett ma délelőtt Gerlóczy polgármester, Lechner Lajos építészeti igazgató és Haberhauer tanácsos kimentek a kerepesi uti temetőbe s ha kiszemelik a helyeket, az építkezéshez azonnal hozzáfognak.

Kossuth a ravatalon.

Turin, márczius 23. (Saj. tud. táv.) Kossuthék megváltoztatták tervöket s Genuába az exhumálásra Károlyi Gábor ment, Kossuth fiai pedig apjuk mellett maradtak. Tömeges részvétirat érkezik magyar, olaszországból, a külföldről, a Garibaldi és a Cairoli családoktól. Megérkeztek a főváros küldöttei is Márkus polgármester vezetése alatt.

Jókai koszorúja.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Jókai bronzkoszorút küldött Turinba, melyen ezen szavak vannak bevésve: „Kossuth Lajosnak — Jókai Mór.”

Kossuthék lakása.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Gerlóczy alpolgármester ma a „Grand Hotelben” járt ahol Kossuthék számára lakást bérelt.

A temetés.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt megállapodását a temetésre nézve Kossuth fiai elfogadták és eként Turinban a gyászisten tisztelet szerdán lesz, az nap este szállítják a holttestet utnak mely pénteken érkezik Budapestre. A temetés húsvét vasárnaphoz egy hétre d. e. 10 órakor lesz.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. távirata.) Az öreg honvédek nevében a sírnál Péchy Tamás beszél.

Sírhelyül külön sarokhelyet jelöltek ki a Deák és Batthyányi mauzoleumok között.

Az iparosok részvéte.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) A fővárosi iparoskör tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy a gyászoló családnak részvétiratot intéz, a ravatalra koszorút helyez, a turini gyászszertartásnál képviselteti magát, a budapesti temetéshez pedig testületileg kivonul. A választmány azt is elhatározta, hogy Kossuth arcképét lefestetik s azt nagy ünnepség közt fogják leleplezni. A részvétsürgöny a következő:

„A fővárosi iparoskör bánatos részvétét intézi azokhoz, akikkel együtt sítatja a nemzet halhatatlan halottját, a magyar ipar nagy uttorójét. Ráth Károly elnök, dr. Horváth János titkár.

Gerlóczy távirata.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Gerlóczy Károly h. polgármester a következő táviratot intézte Bonardi bresciani polgármesterhez: „Kossuth Lajos nagy hazánkfának halálesete alkalmából nyilvánított részvétért köszönetét nyilváníja Gerlóczy polgármester.”

Az egyetemi ifjuság tiltakozása.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) A tudomány egyetem polgársága számos aláírással ellátott nyilatkozatot küldtek be hozzánk melyben a rendőrségnek ma délelőtt az ifjúsággal szemben tanusított brutális eljárása ellen tiltakoznak s kijelentik, hogy a rajtuk elkövetett sérelmekért illetékes helyen elégtételt fognak kérni.

Zászlók a színházakon.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. távirata.) Különféleképp magyarázzák a fekete zászlók kitűzését a színházakra. Allítólag Hieronymi ellenezte az utólagos kitűzést, mi megretirálás az utca előtt. Pázmándy kijelentette, hogy ha a katonaság kivonul, vér fog folyni. Wekerle erre kijelentette, hogy a vérontást nem fogja tűrni s elrendelte a zászlók kitűzését.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi márcz. hó 22. Hízott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli súlyban) 50.—51. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 50.—51.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 53.5—54. krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. súlyban) 51.—52. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 50.5—51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli súlyban) 49.—50. krig. — Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) 49.5—50. krig. — Könnyű (pkint 220 klg. terjedő súlyban) 49.—50. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli súlyban) 49.—50. krig. Közép (páronkint 220—260 klg. súlyban) 49.—50. krig. — Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 47.—48. krig. — Sertéslelés 24 m 1894. márcz. hó 20-án volt készlet 153,527

darab. 1894. márcz. hó 21-én felhajtott: 3949 darab 1894. márcz. hó 21-én elszállított 1685 drb. 1894. márcz. 22. maradt készletben 153,527 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: változatlan.

Szeszüzlet.

— Márczius 23. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyere szesz 53.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 85 iri fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. márczius 23.

Magyar aranyárjádék 4%	118.10
Magyar koronárjádék 4%	95.—
Magyar arany 4 1/2%	126.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papírjádék	98.—
Osztrák járadék ezüst	98.—
Osztrák járadék arany	119.50
Korona járadék	—
1860-ki államsorsjegyek	146.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1029.—
Magyar hitelbank részvény	441.—
Osztrák hitelintézet részvény	388.30
Osztrák-magyar államvasút	338.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.88
Német birodalmi márka	60.95
London	124.50
Páris	49.40

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 23-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérők C°	Időjárás	Vizállás		Jégvastagság
			—	—	
			—	—	
Branyicska	+ 2°	derült	+ 82	—	—
Soborsin	—	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—	—
Arad	+ 2°	derült	— 45	—	—
Makó	+ 5°	derült	+ 90	—	—
Szeged	+ 4°	derült	+ 480	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. márczius 23.

A m. kir. főnyomérnöki hivatal.

ARADVÁROSI SZÍNHÁZ.

Az országos gyász miatt a színház zárva.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 23. —

Fehér Kereszt szálloda: Goldberger Gyula, Budapest. Rotter Vilmos fakereskedő, Temesvár. Dreichlinger J. tisztartó, Lugos.

Vass szálloda: Jancsovits Pál hivatalnok, Szeged. Kabdebo Sándor birtokos, Csersző.

Három Király szálloda: Páll Sándor gazdatiszt, Tompa. Krausz Jakab tanító, Világos. Nika Jánosné jegyző neje, Tancz. Pleszák Mátyas mészáros, Szemlak. Zachariás Arpad jegyző, Iratos. Vass Mihály mérnök, Budapest. Csizmadia Lidia szakácsnő, Szarvas. Kajlik Antal cukorgyári tisztviselő, Mezőhegyes.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

HUSVÉTI

prágai és kassai

SODAR

kapható mérsékelt árban

Dürr testvérekéknél

Arad, főut 2-ik szám, a városházzal szemben.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város 1893. évi zárszámadása a részletezett kimutatások, vagyoni leltár, a város cselekvő és szenvedő vagyoni állására vonatkozó mérleg, az anyagszámadási kivonat a kövezet-alap számadása, ugy a tanácsnak jelentése f. évi márczius 19-ik napjától kezdve április 2-ik napjáig bezárólag közszemlére a városháza tanácstermében kitétettek.

Erről a város adózói azzal értesítettek, hogy minden egyes adózónak jogában áll azokat megtekinteni s azokra észrevételeit az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §-ának b) pontja alapján a f. évi április 11-ik napján tartandó városi rendes közgyűlést megelőzőleg öt nappal a tanácshoz betérjeszteni.

Arad, 1894. márczius 17-én.

A városi tanács.

Hirdetmény.

Az 1890. évi I. t. cz. 23. §-a értelmében az egyenes adót fizetőkre és a 25. §. értelmében az egyenes adót nem fizetőkre vonatkozólag szerkesztett 1894. évi törvényhatósági utadó kivetési lajstromok azon czéliből tételnek f. évi márczius hó 21-én kezdődő és f. évi április hó 4-én végződő 15 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 1-ső számú helyiségében, miszerint azokat ezen idő alatt mindenki betekinthevén a kivetés elleni kifogásait a közigazgatási bizottsághoz címzett és a polgármesteri hivatalban a kitétel ideje alatt beadandó kérvényben előterjesztesse.

Arad, 1894. márczius 17.

Salacz Gyula

kir. tanácsos polgármester.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tételik, hogy mindazok, a kik Arad sz. kir. város területén lovakkal, kocsival és szekérral bírnak, a loállományukat a szám, szín, ivar és kor megjelölésével, ugy kocsijaik vagy szekereik számát nevének és lakásuknak bemondásával 1894. évi április hó 2-től kezdve 12-dik napjáig bezárólag a hivatalos órákban és pedig:

a belvárosban és ujtelenen, Sarkad és Perénya külvárosban lakók a katonai osztályban (városház földszint),

a Gáj, Sága külvárosokban, Póltura városrészben és a külhatárbeli tanyákon lakók pedig a Gáj külvárosi kapitányi hivatalban bejelenteni kötelességüknek ismerjék, mert a kik azt tenni elmulasztják, pénzbírsággal fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi január 20-án.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lökösháza	3,07	—	5,26
Kurtics	3,28	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,53	8,38	10,16
Lökösháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,48	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovác	2,48	6,48	4,42	—
Győrök	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Borzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,56	—

Erdély felől.

	délután	reggel	este
Tövis indul	3,04	—	1,35
Gyulafehérvár	3,40	—	2,14
Piski	5,52	—	3,59
Soborsin	8,16	—	6,26
Tótvár	8,37	—	6,42
Borzova	9,08	—	7,07
Konop	9,24	—	7,24
Radna-Lippa	9,58	5,37	7,56
Paulis	10,12	5,55	8,08
Győrök	10,25	6,15	8,20
Glogovác	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orczifalva	7,48	1,04	6,58
Merozifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merozifalva	8,34	1,57	9,05
Orczifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,17
Uj-Arad	9,34	3,31	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,57

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székudvar	9,29	7,56
Sikló	9,44	8,11
Otlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Otlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,02	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	reggel
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovács háza	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M.-Bodzás	11,51	10,00
Bánkut	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	8,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács háza	4,25	6,28
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-maj.	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,24	4,54
Pécska	5,43	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,23
Nagyjak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagyjak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15
Ótvenes	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszka-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszeg-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alcsill	10,18	8,55
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcsill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszka-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ótvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

5371. sz.

1-3

Pályázati hirdetés.

Pályafentartási fák szállítására.

A magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének vonalain az 1894. évben még 422.151 m³ faragott puhafa szükségeltetik, melynek szállítására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen anyag pontos méretei a részletes jegyzékben illetve ajánlati mintában vannak felsorolva.

Az üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a tényleges megrendelés alá kerülő köbméter összmenyiségből a méretjegyzékben előforduló legkisebb és legnagyobb szélesség, hosszúság és vastagság határain belül az 1894. év folyamán még további 30%-ot ugyanazon ajánlati árak és feltételek mellett megrendelhesen, miért is a nyertes szállítók megfelelő faanyagot kötelesek készletben tartani.

Az ajánlati árak az ajánlati mintán kitüntetett egységek szerint számban és szóban teendők ki.

Az esetben, ha nem átlag árak ajánlatnak, az ajánlati minta jegyzet rovatában kitüntetett méretcsoportok szerint lesznek az ajánlati árak kitüntetendők.

Az ajánlat az egész szükségletre, vagy annak bármely részmenyiségére is szólhat.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok ezen külcimmal: „Ajánlat pályafentartási fák

szállítására 5371. számhoz» 1894. évi április hó 8-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánompénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1894. évi április hó 7-ének déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárába leteendő, esetleg oda posta útján beküldendő.

A szállítás az anyagok szállítására nézve fennálló 129,381/91. sz. általános, valamint az épület és vágott pályafentartási fákra vonatkozó 136,719/92. sz. különleges feltételek alapján eszközlendők, mely feltételek a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a vonatkozó szállítási feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

A pontosan betartandó szállítási határidő az ajánlati mintán ki van tüntetve.

A jelen pályázat tárgyát képező faanyag a m. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve szállítandó, ahol az minőségileg és mennyiségileg átvétetni fog. Amennyiben azonban a minőségi átvétel a termelési helyen eszközöltetnék, tartozik szállító a minőségi átvételt teljesítő közegek napidíjait és fuvarkölteit megfizetni.

Az ajánlatban a fák termelési helye vala-

mint az is kitüntetendő, vajjon azok usztatott vagy nem usztatott tönkökből állítottak-e elő. Minden szállító köteles a magy. kir. államvasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított alkalmazottai, illetőleg ezek családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítás után érdembe hozandó összeg 1/10%-val (100 frt után 10 kr) hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetése alkalomával vonatik le.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek a kitűzött határidő letelte után, vagy távirati uton tételnek, vagy amelyekben vakarások fordulnak elő, végre olyanok, melyekre nézve az elbirt bánatpénz nem tétel le, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti mennyiség szállítását is átengedhessen az esetben, ha a részmenyiség elfogadása az illető ajánlatban világosan ki nem záratt és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányu intézkedést is teheszen.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot is, hogy addig, míg az ajánlatok felett döntőleg határozza, egyes ajánlattevőknel az ajánlati árak mellett megrendeléseket teheszen, az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni kötelesek a nélkül, hogy ebből folyólag a szállítás végleges átengedését követelhetnék.

Arad, 1894. márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

Gyors és biztos segítség gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

147. 3-12.

ÉLETBALZSAM dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatósabb gyógyfüvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok: gyomorgörccs, étvágyhiány, savanyos felbőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. — Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam egy bizonyult, megbízható háziszerevé lett a népnek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állanak.**

Védjegy.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetek, — hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített »Dr. Rosa-féle életbalzsam« minden üvegcseje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain »Dr. ROSA életbalzsama „fekete sashoz“ címzett gyógyszer-tárból, FRAGNER B. Prága, 205—III.« magyar, német, cseh és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. Rosa életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

főraktárában gyógyszer-tár a „fekete sashoz“ Prágában, 205—III. és Budapesten: Török József ur gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz., Budai Emil ur városi gyógyszer-tárában a város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenöcs“,

több ezer halányilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kendős eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szülészor, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöyknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 30 kros szelenczékben.

ható — burkolva van.

Óvás! Miután a prágai általános házikenöcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelencze, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, — melyen az ide nyomott védjegy lát-

HALLÁSI BALZSAM, a legbizonyosabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. — **Egy üveg ára 1 frt.**

Kapható: Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz“ címzett gyógyszer-tárában, Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

5687 | 894.

1-3

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezennel közhírré tételik, hogy a hadsereg katonai nevelő s képző-intézeteiben rendszeresített magyar állami alapítványi, továbbá a katonasági leányok nevelő intézeteiben, a fumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában és a cs. és kir. hadapródiskolákban az 1894 | 95-iki iskolai év kezdetén több egész és fél díjmentes kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betöltetni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztálynál betekintethetők.

Arad, 1894. márcz. 17.

A városi tanács.

190 | 94. g. sz. u.

1-3

Hirdetés.

A városi színházépület déli bérházának I-ső emeletén levő 3. számú, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnó által birt és 5 utcái, 1 elő-, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

258 | 1894. gazd. sz.

1-3

Árlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az újtelepítvényi, valamint a Gája külvárosban levő községi iskolának egy-egy tanteremmel való kibővítésével kapcsolatos összes munkáknak elvállalása iránt folyó évi április hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár az újtelepítvényi építkezésre nézve 2593 frt 63 kr, a gájai építkezésre nézve 2788 frt 37 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, költségvetések és tervek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi márczius hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső

aljegyző.